

Til elevene på 10. trinn

Muntlig og muntlig-praktisk eksamen 2026

1. Eksamen på 10. trinn

På slutten av 10. trinn skal du ha to ulike eksamener.

Skriftlig eksamen

Først skal du ha skriftlig eksamen i enten engelsk, norsk eller matematikk. Denne varianten kalles sentralt gitt eksamen. Det er fordi eksamen blir laget av Utdanningsdirektoratet i Oslo.

Skriftlig eksamen varer i fem klokketimer. Skal du ha skriftlig eksamen i norsk, skal du ha to eksamensdager. En i hovedmål og en i sidemål. Om du har fritak fra vurdering med karakter i skriftlig sidemål, skal du bare ha en eksamensdag i hovedmålet ditt. Skriftlig eksamen i engelsk og matematikk har en eksamensdag.

Muntlig eller muntlig-praktisk eksamen

Den andre varianten er lokalt gitt eksamen. Den er enten muntlig eller muntlig-praktisk. Eksamensoppgaven blir laget av faglæreren din.

Muntlig eksamen varer i inntil 30 minutter. Du kan bli trukket ut til muntlig eksamen i ett av disse fagene:

- engelsk
- fordypning i engelsk
- fordypning i norsk
- fremmedspråk
- KRLE
- norsk
- samfunnsfag

Muntlig-praktisk eksamen varer i inntil 45 minutter. Denne varer lenger fordi det i tillegg skal være et praktisk innslag som skal ses i sammenheng med fagsamtalen du skal ha med faglæreren og sensor. Du kan bli trukket ut til muntlig-praktisk eksamen i ett av disse fagene:

- arbeidslivs faget
- fordypning i matematikk
- matematikk
- naturfag

2. Individuelt, par eller gruppe?

De fleste velger å gå opp til eksamen individuelt, men du kan gjennomføre eksamen i par eller i gruppe. I så fall bør du ha øvd på dette på prøveeksamen eller på muntlige og/eller muntlig-praktiske vurderinger i løpet av ungdomstrinnet. Det er lurt at du spør om råd fra faglæreren din om hva som kan være et godt valg for deg.

Dersom du går opp til eksamen i par eller gruppe, er det din individuelle kompetanse i faget på eksamensdagen som skal bli vurdert.

3. Særskilt tilrettelegging av eksamen

Du kan ha rett til å få lagt forholdene til rette under eksamen, slik at du skal få vist kompetansen din. Eksempler på at du eller andre elever kan ha en slik rettighet, kan være allergi eller talevansker. Et eksempel på tilpasning er at du får utvidet tid.

Tilretteleggingen skal ikke være så stor at det ikke er mulig for sensor å vurdere kompetansen din.

Særskilt tilrettelegging er rektors avgjørelse, men du har mulighet til å klage på avgjørelsen. Statsforvaltaren i Rogaland behandler klagen.

4. Hva kan du ta med på eksamen?

Du kan starte eksamen med en digital presentasjon, men det er ikke obligatorisk. Hvis det oppstår tekniske problemer under den digitale presentasjonen, må du være forberedt på å gjennomføre eksamen uten digital presentasjon. Tiden som går med til å gjøre klar IT-utstyr som skal brukes i eksamensrommet, regnes ikke som en del av eksamenstiden.

Det er du som bestemmer hva du vil ha med av kilder/gjenstander, notatark eller liknende på eksamen. Du må vurdere hva som er relevant å eventuelt ta med som bidrag for å få vist kompetansen din i faget.

5. Informasjon om hvilket fag du skal ha eksamen i

Du får vite hvilket fag du skal ha eksamen i 48 timer før eksamensdagen starter kl. 09.00.

6. Forberedelsesdagen

24 timer før eksamensdagen starter får du utdelt eksamensoppgaven. Skoledagen før eksamensdagen kalles forberedelsesdelen. Du må som hovedregel være på skolen første halvdel av dagen. Etterpå kan du jobbe videre et annet sted. I noen tilfeller kan faglæreren gå med på at du kan jobbe f.eks. hjemme hele forberedelsesdelen, men det krever at faglæreren mener at det er den beste løsningen for deg.

I forberedelsesdelen kan du få veiledning av faglæreren, men det er du som bestemmer hvordan du vil svare på eksamensoppgaven.

7. Hva skjer på eksamensdagen?

Under eksamen snakker du for det meste med faglæreren din. Sensoren som kommer fra en annen skole kan stille deg spørsmål mot slutten av eksamen dersom hen er usikker på hvilken karakter du skal ha.

Du skal få mulighet til å vise kompetanse i så stor del av faget som mulig. Derfor må du være forberedt på å få spørsmål som er knyttet til ulike deler av læreplanen. Det betyr at du ikke kan regne med at det du skal snakke om på eksamen bare skal ha direkte forbindelse med det avgrensede emnet/temaet i eksamensoppgaven du har fått.

Du skal få vite eksamenskarakteren din før neste elev skal inn for å ha sin eksamen.

8. Hva om du blir syk på forberedelsesdagen eller på eksamensdagen?

Forberedelsesdelen er en del av eksamen. Hvis du har dokumentert fravær på forberedelsesdelen, har du automatisk dokumentert fravær fra eksamensdagen. Dersom du ønsker å delta på eksamen selv om du har dokumentert fravær på forberedelsesdagen, får du likevel gjennomføre eksamen. Dersom du har udokumentert fravær på forberedelsesdagen, må du møte på eksamensdagen.

Dersom du blir syk på forberedelsesdagen og/eller på eksamensdagen, må du eller foreldrene dine gi beskjed til rektor snarest. Du må levere legeerklæring samme dag som du meldte fra til rektor.

9. Klage på muntlig eller muntlig-praktisk eksamen.

Du kan bare klage på at det er gjort en formell feil som har hatt betydning for eksamensresultatet. Formelle feil kan være at du ikke fikk vite karakteren før neste elev startet sin eksamen, eller at du mener at du ble distraheret i eksamenssituasjonen.

Skolen skal gi deg og foreldrene dine informasjon om at klagen kan gis skriftlig eller muntlig til rektor innenfor klagefristen. Statsforvaltaren i Rogaland behandler klagen.

Dersom du får medhold i klagen, kan du ikke få endret på karakteren. Resultatet blir i stedet at karakteren annulleres, uten at det går ut over karaktersnittet ditt på vitnemålet. Om du ønsker det, kan du velge om du vil gå opp til eksamen på nytt. I så fall skal eksamensfaget trekkes på nytt.

Lykke til med eksamen!